

Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr. 37/2018 van 16 mei 2018

Betreft: Aanvraag van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed om toegang te bekomen tot informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op een steekproeftrekking voor een bevraging en onderzoek naar de houding van burgers m.b.t onroerend erfgoed (RN-MA-2018-026)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister, (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 31 bis;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed ontvangen op 2/01/2018; Gelet op bijkomende documenten en toelichting ontvangen op 28/02/2018, op 14/03/2018, op 11/04/2018 en op 2/05/2018;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 18/04/2018;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 16/05/2018, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (roepnaam: agentschap Onroerend Erfgoed), hierna de aanvrager, wenst de mededeling te bekomen van een aantal informatiegegevens van het Rijksregister, namelijk deze vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° (alleen geboortejaar), 3°, 4° en 5°, WRR met het oog op een onderzoek naar de houding van burgers m.b.t. onroerend erfgoed.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

2. Het Comité stelt vast dat de aanvrager reeds gemachtigd is om toegang te hebben tot een aantal informatiegegevens van het Rijksregister en om het Rijksregisternummer te gebruiken¹.

3. Bijgevolg kan het onderzoek van het Comité zich beperken tot het nagaan of:

- het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens verwerkt zullen worden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is in de zin van artikel 4, § 1, 2°, WVP en artikel 5, tweede lid, WRR;
- de gegevens waarvan de mededeling wordt gevraagd in het licht van dit doeleinde niet overmatig zijn, rekening houdend met het doeleinde. (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

A. DOELEINDE

4. Conform artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004 *tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed*, heeft de aanvrager als opdracht de voorbereiding, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van het beleid inzake onroerend erfgoed. Concreet houdt dit onder meer in dat de aanvrager beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek initieert en uitvoert *met het oog op visievorming en monitoring van het beleid, waarbij met beleidsscenario's wordt gewerkt en de langetermijnvisie onroerend erfgoed als uitgangspunt dient, met het oog op de integratie van de resultaten van dat*

¹ Zie beraadslaging RR nr. 69/2015 van 9 december 2015 en beraadslaging RR nr. 42/2016 van 22 juni 2016.

wetenschappelijk onderzoek in het beleid (artikel 3, eerste lid, 1°, b), van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004).

5. De beleidsbrief 2017-2018 van de minister-president m.b.t. onroerend erfgoed² bepaalt:

“Een draagvlakonderzoek voor onroerend erfgoed wordt opgestart. In de begroting 2017 is hiervoor 36.000 euro voorzien. In de begroting 2018 is nog eens 20.000 euro opgenomen. Dergelijk onderzoek geeft een kwantitatieve en kwalitatieve aanduiding van de perceptie van onroerend erfgoed door de samenleving en de meningen over en verwachtingen ten aanzien van de onroerenderfgoedzorg. Zo zal het onroerenderfgoedbeleid nauwer kunnen aansluiten op de noden en wensen vanuit de samenleving. In 2018 worden daartoe een bevolkingssurvey gelanceerd en focusgroepen georganiseerd om in het volgende jaar conclusies over de omvang en nuancering van het draagvlak te kunnen trekken. Dit initiatief kadert onder andere binnen het Vlaamse gelijkheids- en integratiebeleid”.

6. De aanvrager staat in voor de organisatie van de in het beleidsplan ingeplande bevolkingssurvey. Daartoe wenst hij 6.000 burgers van 18 jaar en ouder en woonachtig in Vlaanderen in private woningen schriftelijk te ondervragen met betrekking tot hun erfgoedgerelateerde interesses.

7. Het betreft een welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde. Het is tevens gerechtvaardigd vermits de verwerkingen die eruit voorspruiten gestoeld zijn op artikel 5, eerste lid, c), WVP.

B. PROPORTIONALITEIT

B.1. Ten overstaan van de informatiegegevens van het Rijksregister

8. De aanvrager wenst de mededeling van de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° (alleen geboortedatum), 3°, 4° en 5°, WRR, namelijk:

- naam en voornamen;
- geboortedatum,
- geslacht
- nationaliteit;
- hoofdverblijfplaats.

² <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1340569>

9. Het Comité stelt vast dat, met uitzondering van het gegeven "nationaliteit" deze gegevens noodzakelijk zijn om:

- op een correcte manier contact op te nemen met de uitgelote personen teneinde hen uit te nodigen om deel te nemen aan het onderzoek;
- de ondergrens qua leeftijd van de uitgelote personen bij het trekken van de steekproef te respecteren;
- een evenwichtige spreiding van de steekproef naar leeftijd, geslacht en locatie te verzekeren.

10. Het gegeven "nationaliteit" laat toe om na te gaan of de niet-Belgen onder de uitgelote personen in voldoende mate hebben deelgenomen. Indien blijkt dat niet het geval zou zijn, zal de aanvrager onderzoeken op welke manier hij hen zal kunnen bereiken en betrekken.

11. De mededeling van de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° (alleen geboortedatum), 3°, 4° en 5°, WRR, is in het licht van het doeleinde in overeenstemming met artikel 4, § 1, 3°, WVP.

B.2. Ten opzichte van de wijze van bevraging

12. De personen zullen steekproefsgewijs uit het Rijksregister worden geselecteerd. De diensten van het Rijksregister verlenen een code aan de uitgelote personen die door de aanvrager wordt aangevuld met zijn volgnummer. Het Rijksregister staat in voor alle verzendingen per post aan de uitgelote personen. Op die zendingen zal telkens de code van de betrokkene worden vermeld. De uitgelote personen worden uitgenodigd om de vragenlijst van de aanvrager online in te vullen, waarbij hun code fungeert als paswoord om in te loggen. Personen die er de voorkeur aan geven om op papier te antwoorden, kunnen dit aanvragen met vermelding van hun code. Het Rijksregister zal hen dan de papieren vragenlijst toesturen. Die code laat het Rijksregister tevens toe om gericht herinneringen te sturen aan de personen die niet reageerden.

13. Concreet betekent dit dat de realisatie van het nagestreefde doeleinde niet vereist dat de aanvrager de persoonsgegevens van de uitgelote personen zelf ontvangt³.

14. In het licht hiervan beslist het Comité dan ook dat de informatiegegevens van het Rijksregister van de uitgelote personen niet zullen meegedeeld worden aan de aanvrager. Voor wat de

³ Zoals trouwens aanbevolen in het advies nr. 16/2006 2 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer uit eigen beweging met betrekking tot de modaliteiten van de mededeling van informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op (wetenschappelijk) onderzoek.

geboortedatum, geslacht, nationaliteit en postcode betreft, zal het Rijksregister aan de aanvrager wel een beschrijvend overzicht meedelen zodat de aanvrager eventueel conclusies kan trekken m.b.t. de non-respons en de representativiteit in functie van leeftijd, geslacht, nationaliteit en locatie.

15. Het gevolg van deze werkwijze zal er in dit geval, rekening houdend met het enquêteformulier zoals dat door de aanvrager aan het Comité werd bezorgd, toe leiden dat de aanvrager concreet geen identificatiegegevens uit het Rijksregister ontvangt.

16. Aan deze vaststellingen zijn een aantal gevolgen verbonden, namelijk:

- dat de aanvrager geen consulent inzake informatieveiligheid, zoals voorgeschreven door artikel 10 WRR moet aanstellen, vermits hem noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks informatiegegevens uit het Rijksregister worden meegedeeld;
- dat de aanvrager geen lijst, zoals voorgeschreven door artikel 12, § 2, WRR moet bijhouden van de personen die mededeling van de informatiegegevens uit het Rijksregister zullen krijgen.

17. De gegevens die de aanvrager n.a.v. de bevraging verkrijgt, moeten bestempeld worden als gecodeerde gegevens (artikel 1, 3°, van het koninklijk besluit van 13 februari 2001), niet als anonieme gegevens. Het is dan ook belangrijk dat ervoor gezorgd wordt dat geen handelingen worden gesteld die het gecodeerd karakter op de helling zetten.

18. De aanvrager bezorgde de ontwerpvragenlijsten en de begeleidende brief. Het Comité stelt vast dat de begeleidende brief in dit verband volgende bepalingen bevat:

- een vermelding dat het schrijven niet door de onderzoekers werd verstuurd, maar door de diensten van het Rijksregister omdat de namen en adressen van de uitgelote personen niet werden meegedeeld aan de onderzoekers teneinde de privacy van diegenen die aan het onderzoek meewerken, te verzekeren;
- wat de bedoeling is van het onderzoek;
- hoe de antwoorden zullen worden behandeld;

Het Comité oordeelt dat de aanvrager aan deze brief nog volgende vermeldingen moet toevoegen:

- dat de deelnemer zijn naam en adres niet mag noteren op het enquêteformulier, noch zijn gegevens als afzender op de briefomslag vermelden indien hij gebruik maakt van de papieren vragenlijst;
- dat men niet verplicht is de enquête in te vullen en dat (niet-)deelname geen nadelige gevolgen kan hebben;

19. Het Comité neemt er akte van dat de onderzoeker een ondertekend engagement heeft overgemaakt, waarin hij verklaart de Gedragscode waartoe de verkrijgers van Rijksregistergegevens zich verbinden bij het uitvoeren van hun wetenschappelijke onderzoeksopdracht, te zullen respecteren.

20. Voor het veldwerk doet de aanvrager beroep op twee onderaannemers:

- een eerste die instaat voor het veldwerk: stelt de webtool voor de elektronische bevraging ter beschikking, maakt de vragenlijst in papieren formaat klaar, scant de teruggestuurde papieren vragenlijsten in, levert de achterliggende databank op;
- een tweede die instaat voor de analyse van de aldus verzamelde data.

21. Het Comité vestigt in dit verband de aandacht op de noodzaak van een contract tussen de aanvrager en zijn onderaannemers waarin de punten voorzien in artikel 16 WVP worden geregeld.

22. Het is tevens aangewezen dat de aanvrager garanties eist van de onderaannemer die de webtool ter beschikking stelt dat de uitgelote personen uitsluitend naar de vragenlijst die verstrekt werd door eerstgenoemde, zullen worden geleid.

23. Wat de beveiliging van de voor de online bevraging te gebruiken website betreft, beveelt het Comité aan volgende richtlijnen te respecteren:

- aantoetsen aan een goede algemene checklist zoals de 'NIST checklist for securing the web server operating system' die te vinden is in Annex E van: <https://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/Legacy/SP/nistspecialpublication800-44ver2.pdf>. Deze kan nog gecompliceerder worden met een kortere lijst: <https://www.upguard.com/blog/the-website-security-checklist>. Voor Apache is er bijvoorbeeld: <https://wpbuffs.com/apache-security-best-practices/>. Voor Windows is er bijvoorbeeld: <https://msdn.microsoft.com/en-us/library/ff648198.aspx>
- testen van de veiligheid van het SSL-deel van de website, bijvoorbeeld aan de hand van de (gratis) SSL-test van SSL-labs die van op afstand kan worden uitgevoerd: <https://www.ssllabs.com/ssltest/>. Het Comité raadt aan de automatische evaluatie van de configuratie regelmatig (bv. 1 keer per maand) te herhalen en de volledige evaluatie elke 1 tot 2 jaar.

B.3. Frequentie van de mededeling en de duur van de machtiging

24. De aanvrager wenst een eenmalige mededeling van de informatiegegevens van het Rijksregister te verkrijgen daar hij een eenmalige bevraging wenst te organiseren. Het Comité stelt vast dat de gewenste eenmalige mededeling gepast is in het licht van het doeleinde (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

25. Er wordt een machtiging voor een periode van 12 maanden gevraagd. Volgens de aanvrager is die tijd nodig om de steekproef te trekken, de bevraging te organiseren en uit te voeren, vervolgens de verzamelde data te analyseren en een eindverslag op te stellen. Het Comité oordeelt op basis hiervan dat een machtiging van 12 maanden gepast is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.4. Ten overstaan van de bewaartermijn

26. In de aanvraag wordt gesteld dat de gegevens gedurende 1 jaar worden bewaard. Dit is de geplande duur van het onderzoek (tot aflevering van het eindverslag). Dergelijke beperkte bewaringstermijn van persoonsgegevens is in overeenstemming met artikel 4, § 1, 5°, WVP. Het Comité vestigt er de aandacht op dat de diensten van het Rijksregister na afloop van deze termijn, te rekenen vanaf de datum van deze beraadslaging, ertoe gehouden zullen zijn de steekproef te vernietigen.

OM DEZE REDENEN, het Comité

1° machtigt het Agentschap Onroerend Erfgoed om voor de verwezenlijking van het onder punt A omschreven doeleinde en onder de voorwaarden als uiteengezet in deze beraadslaging éénmalig de mededeling te verkrijgen van de informatiegegevens van het Rijksregister vermeld in artikel 3, eerste eerste lid, 1°, 2° (alleen geboortjaar), 3°, 4° en 5°, WRR;

2° bepaalt dat gelet op het feit dat het onderzoek aan de hand van een online vragenlijst/papieren vragenlijst verstuurd per post geschiedt en met het oog op het vrijwaren van het gecodeerd karakter van de via de vragenlijst verstrekte gegevens, de informatiegegevens van het Rijksregister niet effectief aan het Agentschap Onroerend Erfgoed zullen overgemaakt worden, maar door de diensten van het Rijksregister zullen gebruikt worden om ten behoeve van het Agentschap Onroerend Erfgoed de steekproef te trekken, de contactbrief, de eventuele vragenlijsten en eventuele herinneringsbrieven te verzenden;

3° bepaalt dat het Rijksregister aan het Agentschap Onroerend Erfgoed wel een beschrijvend overzicht zal meedelen voor wat de geboortedatum, geslacht, nationaliteit en postcode betreft, zodat de laatstgenoemde eventueel conclusies kan trekken m.b.t. de non-respons en de representativiteit in functie van leeftijd, geslacht, nationaliteit en locatie.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Mireille Salmon